
Obsah

Seznam nejčastěji citovaných právních předpisů a zkratk	15
Úvod	19
1 PŮSOBNOST A SYSTEMATIKA SPRÁVNÍHO ŘÁDU	23
1.1 Správní orgány	23
1.2 Působnost v oblasti veřejné správy	26
1.3 Negativní vymezení působnosti správního řádu	27
1.4 Subsidiarita správního řádu	28
1.5 Srovnání se starým správním řádem	29
1.6 Systematika správního řádu	30
1.7 Druhy postupů podle správního řádu (přehled)	34
1.7.1 Formální správní řízení (rozhodování o právech a povinnostech)	34
1.7.2 Jiné postupy správních orgánů	35
1.8 Shrnutí	35
2 ZÁKLADNÍ ZÁSADY ČINNOSTI SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ	36
2.1 Východiska a použitelnost základních zásad	36
2.2 Zásada zákonnosti	38
2.3 Zákaz zneužití správního uvážení a neurčitých právních pojmů	41
2.4 Zásada ochrany dobré víry a oprávněných zájmů	43
2.5 Zásada účelnosti a souladu zvoleného řešení s veřejným zájmem	44
2.6 Zásada předvídatelnosti	46
2.7 Zásada materiální pravdy	46
2.8 Zásada veřejné správy jako služby	49
2.9 Zásada smírného vyřízení věci	51
2.10 Zásada rychlosti a hospodárnosti (procesní ekonomie)	52
2.11 Zásada rovnosti a nestrannosti	53
2.12 Zásada spolupráce v zájmu dobré správy	54
2.13 Další zásady správního řízení	55

3	PŘÍSLUŠNOST SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ	56
3.1	Věcná příslušnost	57
3.1.1	Základní kritéria	57
3.1.2	Příslušnost orgánů územních samosprávných celků a právnických osob	58
3.1.3	Spory o věcnou příslušnost	60
3.1.4	Nadřízený orgán	61
3.2	Místní příslušnost	62
3.2.1	Základní kritéria	63
3.2.2	Spory o místní příslušnost	65
3.3	Postoupení pro nepřislušnost	66
3.4	Dožádání	67
3.5	Změny příslušnosti	69
3.5.1	Změna okolností rozhodných pro určení příslušnosti	69
3.5.2	Změna příslušnosti rozhodnutím správního orgánu	70
	<i>Atrakce</i>	70
	<i>Delegace</i>	71
	<i>Podjatost</i>	72
	<i>Postoupení pro vhodnost</i>	73
3.6	Důsledky nepřislušnosti	74
4	VYLOUČENÍ ÚŘEDNÍCH OSOB (PODJATOST)	76
4.1	Pojem úřední osoba	76
4.2	Důvody podjatosti	76
4.3	Námítka podjatosti	77
4.4	Vlastní podnět úřední osoby	80
4.5	Rozhodování na jiném stupni	81
4.6	Postup představeného v případě vyloučení úřední osoby	81
4.7	Systémová podjatost	82
4.8	Další ustanovení o vyloučení pro podjatost	84
5	DOTČENÉ ORGÁNY	85
6	DOTČENÉ OSOBY A ÚČASTNÍCI ŘÍZENÍ	88
6.1	Dotčené osoby	88
6.2	Účastníci řízení	90
6.2.1	Vztah úpravy účastenství ve správním řádu a zvláštních předpisech	91
6.2.2	Základní typy účastníků řízení (kategorizace)	92

6.2.3	Zásada rovnosti účastníků (dotčených osob)	93
6.2.4	Účastníci podle § 27 odst. 1	94
6.2.5	Účastníci podle § 27 odst. 2	97
6.2.6	Účastníci podle zvláštních právních předpisů	99
6.2.7	Územní samosprávné celky jako účastníci řízení	100
6.2.8	Tvrzené (sporné) účastenství	101
6.2.9	Účastenství ve sporném řízení	103
6.3	Procesní způsobilost	103
6.4	Úkony právnické osoby	105
6.5	Zastupování	107
6.5.1	Zákonný zástupce	107
6.5.2	Opatrovník	108
6.5.3	Zmocněnec	111
6.5.4	Společná ustanovení o zastoupení	112
6.5.5	Společný zmocněnec a společný zástupce	113
6.6	Procesní nástupnictví	115
6.7	Nejdůležitější procesní práva účastníků (přehled)	116
7	OBECNÁ USTANOVENÍ O VEDENÍ SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ	118
7.1	Úkony správních orgánů a úředních osob	118
7.2	Povinnost mlčenlivosti	119
7.3	Jednací jazyk	120
7.4	Spis	122
7.5	Protokol	123
7.6	Záznam a poznamenání do spisu	125
7.7	Doručování	126
7.7.1	Způsoby doručování	127
	<i>Doručování do vlastních rukou</i>	128
	<i>Jiné formy doručení</i>	129
	<i>Adresa pro doručování</i>	130
7.7.5	Doručování fyzickým osobám	130
	<i>Doručování advokátům, notářům a soudním exekutorům</i>	131
7.7.6	Doručování právnickým osobám	132
7.7.7	Doručování do ciziny	133
7.7.8	Náhradní doručování	133
	<i>Uložení</i>	133
	<i>Překážky při doručování</i>	134

7.7.9	Doručování veřejnou vyhláškou	134
7.8	Úřední deska	137
7.9	Úřední hodiny	138
8	OBECNÁ USTANOVENÍ O ÚKONECH ÚČASTNÍKŮ	139
8.1	Základní procesní úkony účastníků	139
8.1.1	Návrhy důkazů a další procesní návrhy	139
8.1.2	Vyjádření stanoviska v řízení	140
8.1.3	Vyjádření k podkladům rozhodnutí	141
8.2	Povinnost prokázat v řízení totožnost	142
8.3	Náležitosti podání	142
8.4	Forma podání	144
8.5	Lhůty k provedení úkonu	146
8.6	Počítání času	146
8.7	Navracení v předešlý stav (prominutí zmeškání lhůty)	149
8.8	Nahlížení do spisu	151
9	ŘÍZENÍ V PRVNÍM STUPNI	159
9.1	Základní struktura prvoinstančního řízení	159
9.2	Postup před zahájením řízení	162
9.2.1	Přijímání podnětů k zahájení řízení	163
9.2.2	Žádost o předběžnou informaci	165
9.2.3	Vysvětlení	167
9.2.4	Zajištění důkazu	168
9.3	Zahájení řízení	169
9.3.1	Řízení o žádosti	169
9.3.2	Řízení z moci úřední	172
9.3.3	Oznamování zahájeného řízení dalším účastníkům	173
9.4	Překážky řízení	174
9.5	Podklady pro rozhodnutí	175
9.5.1	Opatřování podkladů	176
9.5.2	Důkazy	178
	<i>Důkaz listinou</i>	179
	<i>Důkaz ohledáním</i>	180
	<i>Důkaz svědeckou výpovědí</i>	181
	<i>Důkaz znaleckým posudkem</i>	182
9.5.3	Návrhy účastníků	184
9.5.4	Podklady od jiných správních orgánů a předběžné otázky	184
9.5.5	Skutečnosti známé z úřední činnosti	185

9.5.6	Skutečnosti obecně známé	186
9.6	Ústní jednání	186
9.7	Zajištění průběhu a účelu řízení	188
9.7.1	Lhůty k vydání rozhodnutí	188
9.7.2	Přerušování řízení	191
9.7.3	Předvolání	193
9.7.4	Předvedení	193
9.7.5	Pořádková pokuta	193
9.7.6	Vykázání z místa úkonu	194
9.7.7	Záruka	195
9.7.8	Předběžné opatření	196
9.8	Ukončení správního řízení	197
9.8.1	Rozhodnutí o přiznání práva či uložení povinnosti	198
9.8.2	Zastavení řízení	198
9.9	Náklady řízení	200
9.10	Zvláštní ustanovení o některých řízeních	202
9.10.1	Společné řízení (§ 140)	202
9.10.2	Sporné řízení (§ 141)	203
9.10.3	Řízení o určení právního vztahu (§ 142)	204
9.10.4	Řízení na místě (§ 143)	204
9.10.5	Řízení s velkým počtem účastníků (§ 144)	205
9.10.6	Řízení s předstihem žádosti (§ 145)	205
9.10.7	Řízení o výběru žádosti (§ 146)	206
10	ROZHODNUTÍ	207
10.1	Náležitosti rozhodnutí	209
	<i>Výrok</i>	209
	<i>Odůvodnění</i>	210
	<i>Poučení</i>	212
	<i>Náležitosti rozhodnutí podle zvláštních předpisů</i>	212
	<i>Vyhotovení rozhodnutí</i>	213
10.2	Úsnesení	214
10.3	Závazná stanoviska	216
10.4	Mezitímní rozhodnutí a rozhodnutí v části věci	219
10.5	Příkaz	220
10.6	Vydání dokladu	223
10.7	Oznamování rozhodnutí	224
10.8	Vlastnosti rozhodnutí	225
10.8.1	Platnost	225

10.8.2	Právní moc	227
10.8.3	Vykonatelnost	229
10.8.4	Doložka právní moci a vykonatelnosti	230
10.9	Vady správních rozhodnutí a jejich význam	231
10.9.1	Rozhodnutí obsahující zřejmé nesprávnosti	232
10.9.2	Nicotnost	232
10.9.3	Nezákonná rozhodnutí	235
11	OCHRANA PROTI NEČINNOSTI SPRÁVNÍHO ORGÁNU	237
11.1	Základní rysy nové právní úpravy	237
11.2	Žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti	239
11.3	Opatření proti nečinnosti	241
11.3.1	Druhy opatření	241
11.3.2	Způsob provedení opatření	242
11.4	Vztah k žalobě proti nečinnosti	243
12	PŘEZKUM ROZHODNUTÍ (OPRAVNÉ PROSTŘEDKY)	246
12.1	Odvolání a odvolací řízení	248
12.1.1	Odvolání – podmínky a náležitosti podání	249
12.1.2	Princip koncentrace a rozsah přezkumu rozhodnutí v odvolacím řízení	253
12.1.3	Lhůta pro odvolání	257
12.1.4	Účinky odvolání	260
12.1.5	Postup správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal	262
12.1.6	Postup odvolacího správního orgánu	266
12.1.7	Rozhodnutí odvolacího správního orgánu	267
12.2	Rozklad	271
12.3	Přezkumné řízení	274
12.3.1	Podmínky přezkumu a předběžné posouzení věci	275
12.3.2	Průběh přezkumného řízení	278
12.3.3	Rozhodnutí v přezkumném řízení	281
12.4	Obnova řízení a nové rozhodnutí	284
12.4.1	Žádost o obnovu řízení	285
12.4.2	Rozhodnutí o obnově z moci úřední	286
12.4.3	Nové rozhodnutí v obnoveném řízení	287
12.4.4	Nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu	289
12.5	Uspokojení účastníka po podání žaloby ve správním soudnictví	291

13	EXEKUCE/VÝKON ROZHODNUTÍ	296
13.1	Obecně	296
13.2	Právní režimy exekuce a jejich vztah	299
13.3	Exekuce na peněžitá plnění	301
	<i>Exekuční správní orgán</i>	301
	<i>Průběh exekuce na peněžitá plnění</i>	302
	<i>Náhrada nákladů exekuce na peněžitá plnění</i>	303
	<i>Podpůrné použití o. s. ř. na peněžitá plnění</i>	303
13.4	Exekuce na nepeněžitá plnění – obecně	304
	<i>Podpůrné použití o. s. ř. na nepeněžitá plnění</i>	304
	<i>Exekuční správní orgán</i>	304
	<i>Povinný</i>	305
	<i>Prekluze</i>	305
	<i>Postup před nařízením exekuce</i>	305
	<i>Nařízení exekuce</i>	306
	<i>Odložení a přerušování exekuce</i>	306
	<i>Zastavení exekuce</i>	307
	<i>Exekuční náklady</i>	308
	<i>Námitky</i>	309
13.5	Exekuce provedením náhradního výkonu	310
13.6	Exekuce přímým vynucením	312
13.6.1	Vyklizení objektu	312
13.6.2	Odebrání movité věci	314
	<i>Zvláštní povinnosti při provádění osobních prohlídek</i>	316
13.6.3	Předvedení	317
13.6.4	Exekuce ukládáním donucovacích pokut	317
14	VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY	318
14.1	Smysl a vývoj právní úpravy	318
14.2	Pojem veřejnoprávních smluv	322
14.3	Druhy veřejnoprávních smluv a předpoklady jejich uzavření	323
	14.3.1 Veřejnoprávní smlouvy koordinační dle § 160	323
	14.3.2 Veřejnoprávní smlouvy subordinační dle § 161	324
	14.3.3 Veřejnoprávní smlouvy smíšené dle § 162	325
14.4	Uzavírání veřejnoprávní smlouvy	326
14.5	Přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy	327

14.6	Změna obsahu veřejnoprávní smlouvy, výpověď a zrušení veřejnoprávní smlouvy	328
14.6.1	Změna	328
14.6.2	Výpověď	329
14.6.3	Zrušení	329
14.7	Spory z veřejnoprávních smluv	330
	<i>Podpůrné použití jiných částí správního řádu</i>	331
15	OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY	332
15.1	Znaky opatření obecné povahy	332
15.2	Rozsah působnosti úpravy	333
15.3	Projednávání návrhu opatření obecné povahy	335
15.3.1	Projednání s dotčenými orgány	336
15.3.2	Oznámení návrhu opatření výzva k podání připomínek a námitek	336
15.4	Připomínky dotčených osob	337
15.5	Námítky vlastníků	338
15.5.1	Rozhodnutí o námitkách a možnost jeho přezkumu	339
15.6	Oznámení opatření obecné povahy a jeho právní důsledky	339
15.7	Přezkum opatření obecné povahy	340
16	VYJÁDŘENÍ, OSVĚDČENÍ, SDĚLENÍ A DALŠÍ ÚKONY VŮČI KONKRÉTNÍM OSOBÁM	342
16.1	Působnost části čtvrté	342
	<i>Příklady</i>	344
16.2	Rozlišení postupu podle části II., III. a IV.	346
16.3	Použití ustanovení jiných částí správního řádu na postup dle části IV.	348
	<i>Doslovně použitelná ustanovení</i>	348
	<i>Obdobně použitelná ustanovení</i>	349
	<i>Přiměřeně použitelná ustanovení</i>	350
	<i>Nepoužitelná ustanovení</i>	352
16.4	Použití zvláštních ustanovení části čtvrté	353
	<i>Příslušnost správního orgánu</i>	353
	<i>Způsob vydání aktu</i>	354
	<i>Oprava, zrušení a konverze vadného či nicotného aktu</i>	355
16.5	Generální použití části čtvrté	355

17	STÍŽNOST	357
17.1	Změny oproti předchozí úpravě	357
17.2	Podmínky projednání	360
17.3	Formální náležitosti stížnosti	362
17.4	Příslušný správní orgán	363
17.5	Postup při vyřizování stížnosti	363
17.6	Přezkoumání vyřízení stížnosti	365
17.7	Vztah k úpravě stížností podle zvláštních předpisů	366
18	SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	367
18.1	Podpůrné použití správního řádu a jeho částí	367
18.1.1	Absolutní platnost základních zásad	367
18.1.2	Podpůrné použití správního řádu navenek	368
18.1.3	Podpůrné použití části čtvrté v rámci správního řádu	369
18.2	Nadřízený správní orgán	369
18.3	Přechodná ustanovení	370
18.4	Zrušující ustanovení	371
18.5	Účinnost	371
	Vzory podání	373
	Námítka podjatosti – individuální	373
	Oznámení o účastenství účastníka	375
	Tvrzení účastníka podle § 27 odst. 2 o jeho účastenství	376
	Odvolání proti usnesení o nepřiznání postavení účastníka správního řízení	378
	Odvolání plné moci	380
	Plná moc k jednotlivému úkonu	381
	Plná moc pro celé řízení	382
	Oznámení účastníků o volbě společného zmocněnce	383
	Odvolání proti usnesení o ustanovení společného zmocněnce	384
	Vyjádření k podkladům rozhodnutí	386
	Odvolání proti usnesení o odepření nahlédnutí do spisu	387
	Žádost o prodloužení lhůty k provedení úkonu	389
	Žádost o prominutí zmeškání úkonu spojená s návrhem důkazu svědeckou výpovědí	390
	Podnět k zahájení řízení z moci úřední	392
	Návrh na zahájení řízení o žádosti – „žádost“	393
	Návrh na zahájení řízení o žádosti – „žádost“	395
	Návrh na nařízení veřejného ústního jednání	397

Žádost o nařízení předběžného opatření	398
Žádost o přerušeni řízení	399
Odvolání proti usnesení o zastavení řízení	400
Podnět k prohlášení nicotnosti rozhodnutí	402
Žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti	403
Vzdání se práva odvolání proti rozhodnutí ve správním řízení	404
Odvolání proti rozhodnutí ve správním řízení, směřující proti celé výrokové části rozhodnutí ve věci	405
Odvolání proti rozhodnutí ve správním řízení, směřující proti jednotlivému výroku rozhodnutí nebo jeho vedlejšímu ustanovení	407
Odvolání proti rozhodnutí ve správním řízení v případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení	408
Zpětvzetí odvolání	410
Podnět k provedení přezkumného řízení proti rozhodnutí ve věci	411
Podnět k provedení přezkumného řízení proti rozhodnutí o zastavení řízení	413
Žádost o obnovu řízení z důvodů uvedených v § 100 odst. 1 písm. a)	414
Žádost o obnovu řízení z důvodů uvedených v § 100 odst. 1 písm. b), spojená s návrhem na přiznání odkladného účinku rozhodnutí	416
Odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na obnovu řízení	417
Žádost oprávněného o provedení exekuce na peněžité plnění správním orgánem	419
Podnět dotčené osoby k provedení exekuce na nepeněžité plnění z moci úřední	421
Námítky povinného proti exekučnímu příkazu	422
Žádost o převzetí věci nadřízeným správním orgánem	423
Námítka podjatosti všech úředních osob správního orgánu, spojená s výzvou k pověření jiného věcně příslušného správního orgánu k projednání a rozhodnutí věci	425
Žádost o zajištění důkazu	427
Žádost o předběžnou informaci	428
Žádost o spojení řízení ke společnému řízení	429
Odpor proti příkazu	430
Veřejnoprávní smlouva koordinační	431
Stížnost proti nevhodnému chování úřední osoby a proti postupu správního orgánu	434
Žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti	436
Seznam základní literatury	437